

สุพรรณิภา โกศล 2557: กิจกรรมเดินป่าระยะไกลและผลกระทบต่อทางชีวกายภาพบางประการในอุทยานแห่งชาติเขาสก ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว) สาขาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงษ์เขียว, Ph.D. 116 หน้า

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ประกอบกิจกรรมเดินป่าระยะไกล และรูปแบบของกิจกรรมเดินป่าระยะไกล สรรวจลักษณะพื้นฐานทางชีวกายภาพบางประการและสภาพปัจจุบันของเส้นทาง และศึกษาผลกระทบต่อทางชีวกายภาพบางประการของกิจกรรมเดินป่าระยะไกลในอุทยานแห่งชาติเขาสก โดยสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ประกอบกิจกรรมเดินป่าระยะไกลจำนวน 390 คน และสำรวจลักษณะพื้นฐานทางชีวกายภาพบางประการของเส้นทางและสภาพปัจจุบันของเส้นทางโดยใช้วิธีการประเมินอย่างรวดเร็ว (rapid assessment) ร่วมกับวิธีการวางแนวเส้นตรง (line transect) และประเมินผลกระทบต่อทางชีวกายภาพบางประการของกิจกรรมเดินป่าระยะไกลบนเส้นทางน้ำตกวังหิน-บางหัวแรด-วังยาว โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (systematic sampling) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่าผู้มาเยือนที่มาประกอบกิจกรรมเดินป่าระยะไกลมีสัดส่วนของชาวต่างชาติมากกว่าชาวไทย โดยชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในทวีปยุโรป ในขณะที่ชาวไทยมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้มาเยือนส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมเดินชมทัศนียภาพ โดยมีจำนวนการประกอบกิจกรรมนันทนาการเฉลี่ย 5 กิจกรรม ประสบการณ์นันทนาการที่ผู้มาเยือนให้ความสำคัญมากที่สุดในการมาเยือนพื้นที่คือ การได้ใกล้ชิดและสัมผัสกับธรรมชาติ ผลการสำรวจลักษณะพื้นฐานทางชีวกายภาพบางประการและสภาพปัจจุบันของเส้นทางเดินป่าระยะไกลพบว่าผลกระทบที่เกิดกับเส้นทางมากที่สุดคือ การไหลพังดินของรากไม้ ในส่วนของร่องรอยการกร่อนของดิน และร่องรอยการเกิดน้ำขัง ในช่วงฤดูฝนมีค่ามากกว่าช่วงฤดูแล้งอย่างชัดเจน ส่วนร่องรอยการเดินออกนอกเส้นทาง ความเสียหายของต้นไม้ใหญ่ และการหักเด็ดกิ่งไม้ไปไม้ พบว่าทั้ง 2 ฤดู มีค่าไม่แตกต่างกัน โดยสรุปพบว่าระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อเส้นทางอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณผลกระทบบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติ บริเวณกลางเส้นทาง ริมเส้นทางและพื้นที่ธรรมชาติ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปริมาณรากไม้ไหลพังดิน ($F=10.864$; $p=0.000$) ปริมาณกล้าไม้ ($t=6.819$; $p=0.000$) ปริมาณไม้รื้อ ($t=7.929$; $p=0.000$) ความหนาแน่น รวมของดิน ($t=4.276$; $p=0.008$) และค่าสัมประสิทธิ์การนำน้ำขณะดินอิ่มตัว ($t=5.294$; $p=.003$) และพบว่าปริมาณพีชคลุมดินและปริมาณรากไม้ไหลพังดินในฤดูฝนและฤดูแล้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t=4.123$; $p=0.000$ และ $t=3.483$; $p=0.001$)

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก